

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY

Havarijné poistenie lietadla

Článok 1

Úvodné ustanovenia

1. Pre havarijné poistenie lietadla platia príslušné všeobecne záväzné právne predpisy, tieto všeobecné poistné podmienky (ďalej len „VPP-H“) a zmluvné dojednania, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy.
2. VPP-H sa vzťahujú na zmluvné poistenie lietadla (ďalej len „poistenie“), ktoré je prevádzkované v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.
3. Pre účely tohto poistenia je poisťovateľom Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Poistníkom je osoba, ktorá s poisťovateľom uzavrela poistnú zmluvu. Poisteným je prevádzkovateľ lietadla uvedený v poistnej zmluve.

Článok 2

Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia sú lietadlá vo vlastníctve alebo v užívaní (nájme) poisteného, ktoré:
 - a) sú uvedené v poistnej zmluve a zároveň
 - b) sú zapísané v registri lietadiel Slovenskej republiky alebo v registri lietadiel cudzieho štátu a zároveň
 - c) majú osvedčenie o letovej spôsobilosti a zároveň
 - d) vyhovujú všetkým všeobecne záväzným právnym predpisom pre prevádzkovanie lietadla.
2. Poistenie sa vzťahuje na špeciálnu výbavu lietadla, iba ak je to v poistnej zmluve výslovne dohodnuté.

Článok 3

Poistné riziká

1. Poistenie sa vzťahuje na škodu spôsobenú škodovou udalosťou, ktorá nastala počas poistnej doby a nie je v týchto VPP-H alebo v zmluvných dojednaniach vylúčená.
2. Ak nastane škodová udalosť počas letu, poistenie sa vzťahuje na škodu, ak pilot mal požadované platné oprávnenie a povolenie na let.
3. V prípade, že sa poistenie vzťahuje iba na pozemné riziká počas dočasného pozastavenia prevádzky poisteného lietadla, toto poistenie sa vzťahuje aj na testovanie motora a rolovanie, ktoré nie je spojené s letom.

Článok 4

Výluky z poistenia

1. Poistenie sa nevzťahuje na škodu:
 - a) spôsobenú vojnovými udalosťami, vzburou, povstaním, štrajkom, občianskou vojnou, pracovnými nepokojmi, rabovaním, sabotážou, únosom lietadla, výnimočným stavom, konfiškáciou, zásahom štátnej alebo úradnej moci, akoukoľvek teroristickou akciou alebo akýmkoľvek iným činom, ktorý súvisí s vyššie uvedenými bez ohľadu na to, či vojna bola vyhlásená alebo nie,
 - b) spôsobenú jadrovou energiou alebo jadrovým žiarením akéhokoľvek druhu, rádioaktivitou, toxickými, výbušnými alebo inými nebezpečnými látkami, výbuchom akejkoľvek vojenskej zbrane, použitím jadrovej zbrane, atómovej zbrane, spôsobenú vplyvom akéhokoľvek žiarenia,
 - c) spôsobenú úmyselne alebo vedomou neobstaranosťou poisteného,
 - d) vzniknutú v dôsledku toho, že technický stav lietadla nie je v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi pre prevádzkovanie lietadla alebo lietadlo nemá osvedčenie o letovej spôsobilosti alebo nie je zapísané v registri lietadiel Slovenskej republiky alebo v registri lietadiel cudzieho štátu,

- e) vzniknutú počas letu, ak prevádzkovateľ lietadla nemá platné osvedčenie leteckého prevádzkovateľa,
 - f) spôsobenú na lietadle stojacom na zemi, ktoré nie je zabezpečené primeraným spôsobom podľa pokynov výrobcu,
 - g) spôsobenú v dôsledku vykonávania odborných prác na lietadle alebo na technickej jednotke (súčiastke) poisteným alebo osobami poverenými poisteným. V prípade, že predmetom údržby je celé lietadlo, táto výluka sa vzťahuje iba na tie technické jednotky, ktoré boli bezprostredne predmetom vykonávaných prác,
 - h) spôsobenú v dôsledku prirodzeného opotrebenia, poruchou, únavou materiálu alebo zlyhaním akejkoľvek technickej jednotky lietadla počas bežnej prevádzky lietadla ako aj následne škody v technickej jednotke lietadla,
 - i) vnútornou chybou alebo vadou pohonnej jednotky alebo vťahnutím/vniknutím vecí do pohonnej jednotky alebo vecami ponechanými v pohonnej jednotke,
 - j) koróziou, vlhkosťou, mrazom,
- Výluky uvedené v ods. 1 písm. h), i) a j) tohto článku sa nevzťahujú na škodu akejkoľvek technickej jednotky lietadla v dôsledku leteckej nehody alebo incidentu, ku ktorým došlo v súvislosti s vykonávaním letu.
- k) ktorá vyplýva z väd alebo porúch lietadla, ktoré boli poistenému známe alebo o ktorých mal vedieť,
 - l) vzniknutú výbuchom alebo samovznietením látky alebo tekutiny na palube lietadla s výnimkou prevádzkových zariadení alebo signalizačných prostriedkov,
 - m) vzniknutú počas prepravy lietadla alebo jeho častí vrátane nákladky alebo vykládky lietadla, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Táto výluka sa nevzťahuje na cestnú prepravu bezmotorových lietadiel, klzákov, motorových klzákov, balónov, vetroňov,
 - n) vzniknutú spreneverou alebo krádežou častí lietadla alebo príslušenstva, ktoré nie je upevnené k lietadlu,
 - o) na prepravovaných osobách, batožine alebo prepravovanom náklade,
 - p) spôsobenú nesprávnou a neodbornou obsluhou lietadla, vykonanou na príkaz alebo na základe poverenia poisteného.
2. Poisťovateľ nemá povinnosť poskytnúť poistné plnenie v prípade, že:
 - a) vzniknutá škoda je krytá iným majetkovým poistením,
 - b) poistený neoznámil poisťovateľovi zvýšenie rizika počas trvania poistenia,
 - c) pilot alebo posádka lietadla počas letu nemá v čase vzniku škodovej udalosti požadované oprávnenie na vykonávanie činnosti v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo lietadlo nemá nevyhnutné povolenie k letu. Poisťovateľ je však povinný plniť, ak lietadlo bolo riadené bez vedomia a súhlasu poisteného, pričom výluka v ods.1 písm. a) tohto článku zostáva nedotknutá,
 - d) lietadlo je používané na iné účely ako je v poistnej zmluve dohodnuté,
 - e) poistený sa vzdá alebo riadne a včas neuplatní nárok na náhradu škody voči tretej osobe,
 - f) škoda vznikla pri pristávaní, vzlietnutí alebo pokuse o vzlietnutie na mieste, ktoré nespĺňa požiadavky na prevádzku lietadla v súlade s pokynmi výrobcu lietadla, pokiaľ sa tak nestalo zásahom vyššej moci alebo v dôsledku núdzového pristátia.
 3. V poistnej zmluve je možné dohodnúť aj iné špecifické výluky.

Článok 5

Územná platnosť

Poistenie sa vzťahuje na škodovú udalosť, ktorá nastala počas poistnej doby na území uvedenom v poistnej zmluve, pokiaľ nedodržanie územnej platnosti nenastalo zásahom vyššej moci alebo v dôsledku núdzového pristátia.

Článok 6 Vznik a zánik poistenia

1. Čas, na ktorý bolo poistenie dojednané, je poistná doba. Časť poistnej doby dohodnutej v poistnej zmluve, za ktorú sa platí poistné, je poistné obdobie. Pri krátkodobých poisteniach (poistná doba kratšia ako jeden rok) sú poistná doba a poistné obdobie totožné.
2. Poistenie sa dojednáva na dobu určitú alebo neurčitú.
3. Poistenie vzniká prvým dňom nasledujúcim (od 00:00 hod.) po dni uzatvorenia poistnej zmluvy, pokiaľ nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.
4. Poistenie zanikne pre neplatenie poistného:
 - a) ak poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti,
 - b) ak poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené.Poistenie zanikne pre neplatenie aj v prípade, ak bola zaplatená len časť poistného.
5. Poistenie zanikne výpoveďou:
 - a) jednej zo zmluvných strán do dvoch mesiacov po uzatvorení poistnej zmluvy. Výpovedná lehota je osemdenná, jej uplynutím poistenie zanikne,
 - b) ku koncu poistného obdobia. Výpoveď sa musí dať aspoň 6 týždňov pred jeho uplynutím,
 - c) jednej zo zmluvných strán do jedného mesiaca odo dňa poskytnutia poistného plnenia alebo jeho zamietnutia. Výpovedná lehota je osemdenná, jej uplynutím poistenie zanikne.
6. Poistenie zanikne odmietnutím poistného plnenia v zmysle čl. 9 ods. 5 VPP-H.
7. Poistenie zanikne aj:
 - a) uplynutím doby, na ktorú bolo dojednané (poistenie dojednané na dobu určitú),
 - b) zánikom poisteného,
 - c) ak odpadne možnosť, že škodová udalosť nastane.
8. Ďalšie dôvody zániku poistenia dané všeobecne záväznými právnymi predpismi nie sú ustanoveniami tohto článku dotknuté.

Článok 7 Poistná hodnota, poistná suma

1. Poistná suma vyjadruje poistnú hodnotu poisteného lietadla.
2. Poistnou hodnotou môže byť:
 - a) **Nová hodnota** tj. kúpna cena, ktorú musí poistený vynaložiť na obstaranie (znovunadobudnutie) nového lietadla rovnakého typu a parametrov (s výnimkou nákladov spojených s obstaraním) v čase škodovej udalosti.
 - b) **Dohodnutá hodnota** tj. hodnota lietadla dohodnutá v poistnej zmluve.
3. Poistná suma je podkladom pre výpočet poistného a zároveň maximálnou hranicou poistného plnenia za poistné obdobie. Poistnú sumu stanoví vždy na vlastnú zodpovednosť poisťník.

Článok 8 Poistné

1. Poistné uhrádza poisťník za poistné obdobie v termínoch splatnosti dohodnutých v poistnej zmluve. Poistné je jednorazové alebo bežné.
2. Jednorazové poistné je poistné za celú dobu, na ktorú bolo poistenie dojednané.
3. Bežné poistné je poistné za dohodnuté poistné obdobie.
4. Poistné je stanovené sadzbou z poistnej sumy. Výšku sadzby stanoví poisťovateľ.

5. V poistnej zmluve je možné dohodnúť, že poisťník uhradí poistné za poistné obdobie v splátkach. Pri dojednaní polročného alebo štvrtročného platenia splátok poistného sa účtuje k ročnému poistnému prirážka, a to 3 % z ročného poistného za platenie v polročných splátkach a 5 % z ročného poistného za platenie v štvrtročných splátkach.
6. Ak bolo dohodnuté platenie poistného v splátkach platí, že nezaplatením jednej splátky poistného sa dňom nasledujúcim po dni jej splatnosti stáva splatným poistné za celé poistné obdobie. Poisťovateľ má nárok na úrok z omeškania za každý deň omeškania.
7. Ak príde v priebehu poistného obdobia k zmene v skutočnostiach, ktoré boli podkladom pri uzavieraní poistnej zmluvy, je poisťovateľ oprávnený dňom tejto zmeny navrhnuť poisťníkovi úpravu výšky poistného.
8. Poisťovateľ má právo na poistné za dobu od vzniku do zániku poistenia. Ak zanikne poistenie pred uplynutím poistného obdobia, za ktoré bolo poistné zaplatené, poisťovateľ je povinný zvyšujúcu časť poistného vrátiť. Ak nastala škodová udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol, patrí poisťovateľovi poistné do konca poistného obdobia, v ktorom škodová udalosť nastala. Poistné za poistenie dojednané na dobu určitú patrí poisťovateľovi vždy celé.

Článok 9 Plnenie poisťovateľa

1. V prípade **totálnej škody** poisťovateľ uhradí poistenému:
 - a) novú hodnotu lietadla (s výnimkou nákladov spojených s obstaraním) v čase škodovej udalosti, maximálne však do výšky poistnej sumy, za predpokladu, že nedošlo k podpoisteniu. V prípade dohodnutej hodnoty, poisťovateľ uhradí dohodnutú hodnotu v poistnej zmluve, za predpokladu, že nedošlo k nadpoisteniu.Poistné plnenie bude znížené o:
 - b) dojednanú spoluúčasť,
 - c) použiteľné zvyškové časti lietadla, ktoré zostávajú vo vlastníctve poisteného.
2. V prípade **totálnej škody** poisťovateľ uhradí nad rámec poistnej sumy aj nasledovné preukázateľne vynaložené náklady poisteným:
 - a) na vyhľadávanie lietadla, zachraňovacie náklady, náklady na prepravu poškodeného lietadla, maximálne však do výšky 5 000 EUR,
 - b) odpratanie nepoužiteľných častí alebo zvyškov lietadla, maximálne však do výšky 1 500 EUR.
3. V prípade **čiasťočnej škody** poisťovateľ uhradí poistenému:
 - a) preukázateľne vynaložené primerané náklady na opravu lietadla alebo v prípade krádeže, straty alebo zničenia častí lietadla alebo prístrojov poisťovateľ uhradí ich hodnotu na znovunadobudnutie po odpočítaní dojednanej spoluúčasti. Toto ustanovenie platí tak v prípade, že poistnou hodnotou je nová hodnota ako aj v prípade, že poistnou hodnotou je dohodnutá hodnota. Tieto plnenia poskytne poisťovateľ maximálne do výšky poistnej sumy; ustanovenia o podpoistení a nadpoistení platia pre tento prípad rovnako.

V prípade **čiasťočnej škody** poisťovateľ uhradí poistenému aj nasledovné preukázateľne vynaložené primerané náklady poisteným:

- b) na vyhľadávanie lietadla, zachraňovacie náklady, náklady na prepravu až do výšky 5% z poistnej sumy za každé poistené lietadlo nie však viac ako 20 000 EUR. Tieto náklady však uhradí poisťovateľ len do výšky nevyčerpanej poistnej sumy; vyššie náklady ako uvedené v písm. b) ods. 3 tohto článku na vyhľadávanie, záchranu alebo prepravu lietadla v súvislosti s poškodením, poisťovateľ môže uhradiť, ak tieto boli vynaložené v záujme poisťovateľa a spolu s predpokladanými nákladmi na opravu nepresiahnu nevyčerpanú výšku poistnej sumy,
- c) na prepravu lietadla poškodeného v dôsledku škodovej udalosti, z miesta nehody do miesta opravovne po písomnom súhlase poisťovateľa a späť z opravovne do miesta, kde je lietadlo bežne umiestnené (hangárovane),
- d) poisťovateľ uhradí materiál, náhradné diely ako aj prácu s vylúčením príplatkov za urgentnú prácu alebo prácu nadčas,

- e) testovací let a let na odovzdanie lietadla poistenému,
- f) nevyhnutné prevádzkové zásoby alebo súčiastky lietadla, ktoré sa v dôsledku škodovej udalosti musia vymeniť, maximálne však do výšky 1 500 EUR.

4. V prípade **totálnej alebo čiastočnej škody**:

- a) všetky originálne doklady vrátane originálov faktúr, musia byť predložené poisťovateľovi na určenie nákladov, ktoré vznikli,
 - b) pokiaľ sú faktúry vystavené v inej mene než je mena dojednanej poistnej sumy v poistnej zmluve, vychádza poisťovateľ z prepočtu cudzej meny na slovenskú kurzom ECB alebo NBS - stred platného ku dňu vystavenia faktúry,
 - c) pokiaľ sa poistený rozhodne neopraviť poškodené lietadlo, poisťovateľ poskytne primerané poistné plnenie na základe najvýhodnejšieho odhadu nákladov bez dane z pridanej hodnoty a s ohľadom na maximálny rozdiel medzi hodnotou na znovunadobudnutie a hodnotou použiteľných zvyškov poškodeného lietadla,
 - d) náklady na havarijného komisára menovaného poisťovateľom sú hrazené poisťovateľom,
 - e) plnenie z jednej škodovej udalosti a všetkých škodových udalostí v priebehu poistného obdobia nesmie presiahnuť poistnú sumu dojednanú v poistnej zmluve, okrem nákladov **totálnej škody** uvedených v ods. 2 písm. a) a b) tohto článku.
5. Ak sa poisťovateľ dozvie až po škodovej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávani poistenia a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený plnenie z poistnej zmluvy odmietnuť. Odmietnutím poistného plnenia podľa tohto odseku poistenie zanikne.
6. Poisťovateľ je oprávnený poistné plnenie za vedomé porušenie povinností uvedených v týchto VPP-H, zmluvných dojednaniach a poistnej zmluve primerane znížiť alebo zamietnuť, ak toto malo podstatný vplyv na vznik škodovej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu jej následkov.

7. Ak poistený uvedie poisťovateľa úmyselne do omylu o podstatných okolnostiach týkajúcich sa vzniku nároku na poistné plnenie alebo jeho výšky, nie je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie z škodovej udalosti.

8. Ak poistený vedome alebo následkom požitia alkoholu alebo návykových látok porušil povinnosť uvedenú v čl.13 ods.1 písm. g) týchto VPP-H a toto porušenie podstatne prispelo ku vzniku škodovej udalosti alebo k väčšiemu rozsahu jej následkov, je poisťovateľ oprávnený plnenie z poistnej zmluvy primerane znížiť.

9. Poistné plnenie je splatné do 15 dní, len čo poisťovateľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu svojej povinnosti plniť. Ak nemôže byť vyšetrenie ukončené do 30 dní po tom, ako sa poisťovateľ dozvedel o vzniku škodovej udalosti, poskytne poistenému na jeho žiadosť primeraný preddavok.

10. Poisťovateľ má právo odpočítat' od poistného plnenia sumu zodpovedajúcu dlžnému poistnému.

Čl. 10 Podpoistenie, nadpoistenie

- 1. K podpoisteniu dochádza, ak poistná suma je stanovená nižšie ako je nová hodnota lietadla, poisťovateľ vtedy poskytne poistné plnenie, ktoré je k výške škody v rovnakom pomere v akom je poistná suma k novej hodnote lietadla. Toto ustanovenie neplatí pre dohodnutú hodnotu.
- 2. Nadpoistenie je, ak dohodnutá hodnota prevyšuje novú hodnotu lietadla v čase škodovej udalosti, poisťovateľ vtedy poskytne poistné plnenie do výšky novej hodnoty lietadla.

Článok 11 Spoluúčast'

- 1. Poistený sa podieľa na poistnom plnení z každej škodovej udalosti pevne stanovenou sumou alebo percentom alebo kombináciou pevne stanovenej sumy a percenta uvedenom v poistnej zmluve.

- 2. Poisťovateľ zníži každé plnenie o dohodnutú výšku spoluúčasti.

Čl. 12 Znalecké konanie

- 1. V prípade sporu o výške škody, hodnoty na znovunadobudnutie alebo povahy a rozsahu vykonaných opravných prác, bude rozhodujúce znalecké konanie.

- 2. Pre znalecké konanie platí:
 - a) poistený aj poisťovateľ vymenujú svojho znalca v odbore doprava letecká, resp. v príslušnom vhodnom odbore do 15 dní od uzavretia písomnej dohody o jeho menovaní a bezodkladne o jeho menovaní upovedomia druhú stranu. Znalec nesmie mať voči strane, ktorou bol vymenovaný žiadne obchodné ani pracovnoprávne vzťahy, prípadnú námietku proti vymenovaniu znalca musí druhá strana vzniesť pred začatím jeho činnosti,
 - b) znalci vymenovaní obidvomi stranami sa ešte pred začiatkom svojej činnosti dohodnú na osobe tretieho znalca s hlasom rozhodujúcim pre prípad ich nezhody,
 - c) obaja znalci vymenovaní zúčastnenými stranami spracujú nezávisle na sebe znalecký posudok o sporných otázkach,
 - d) znalecký posudok odovzdajú obidvaja znalci zároveň poistenému aj poisťovateľovi, v prípade existencie rozporov odovzdá poisťovateľ obidva spracované posudky tretiemu znalcovi s hlasom rozhodujúcim. Tento znalec urobí rozhodnutie v sporných otázkach a toto svoje rozhodnutie, ktoré je záväzné pre obe strany, odovzdá poistenému aj poisťovateľovi.
- 3. Náklady svojho znalca hradí každá strana, náklady znalca s hlasom rozhodujúcim obidve strany rovnakým dielom.
- 4. Uskutočneným konaním znalcov nie sú dotknuté práva a povinnosti poisteného a poisťovateľa upravené všeobecne záväznými právnymi predpismi, zmluvnými dojednaniami, poistnou zmluvou a týmito VPP-H.

Článok 13 Povinnosti poistníka, poisteného, poisťovateľa

- 1. Poistník a/alebo poistený je povinný:
 - a) platiť riadne a včas poistné spôsobom dohodnutým v poistnej zmluve,
 - b) odpovedať pravdivo a úplne na všetky otázky poisťovateľa týkajúce sa dojednávaneho poistenia. Pri vedomom porušení tejto povinnosti, môže poisťovateľ od poistnej zmluvy odstúpiť, ak pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok by poistnú zmluvu neuzavrel. Toto právo môže poisťovateľ uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď takú skutočnosť zistil, inak právo zanikne,
 - c) bezodkladne oznámiť poisťovateľovi akúkoľvek zmenu v náležitostiach, ktoré boli podkladom pri uzavieraní poistnej zmluvy,
 - d) dodržiavať povinnosti stanovené týmito VPP-H, zmluvnými dojednaniami a poistnou zmluvou,
 - e) prevádzkovať lietadlo v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a v rozsahu určenom v platnom oprávnení,
 - f) oznámiť poisťovateľovi dočasné prerušenie alebo pozastavenie pravidelnej leteckej dopravy,
 - g) dbať, aby škodová udalosť nenastala a vykonávať primerané opatrenie na odvrátenie alebo zmenšenie škody.
- 2. V prípade vzniku škody je poistník/poistený povinný:
 - a) bezodkladne oznámiť vznik škodovej udalosti poisťovateľovi,
 - b) v oznámení o škodovej udalosti uviesť typ lietadla, imatrikulačnú značku lietadla, čas, miesto, odhadovanú príčinu škody a približný rozsah škody,
 - c) uviesť adresy, telefón, fax osôb zodpovedných za poškodenie lietadla,
 - d) vyčkat' na pokyny poisťovateľa, pokiaľ je to však nevyhnutné, poistený môže odstrániť poškodené lietadlo z miesta nehody, najmä ak je prekážkou v doprave alebo ak bezprostredne hrozí zlé počasie. V takýchto prípadoch poistený je povinný obstarat' podrobnú fotodokumentáciu

- poškodeného lietadla a miesta poškodenia a fotografie poskytnúť poisťovateľovi,
- e) poskytnúť informácie o okolnostiach vzniku škody a vykonať opatrenia na zamedzenie vzniku ďalšej škody. Poistený je ďalej povinný dodržať pokyny poisťovateľa a/alebo jeho havarijného komisára a/alebo Leteckého úradu SR, a/alebo obdobnej inštitúcie vyšetrojúcej leteckú nehodu, ktorá sa viaže k vzniknutej škodovej udalosti. Poisťovateľ je oprávnený demontovať časti poškodeného lietadla za účelom ich testovania alebo stanovenia príčiny vzniku škody,
 - f) predložiť poisťovateľovi správu o leteckej nehode alebo incidente (accident report), správu pilota a ostatné dokumenty k vzniknutej škode,
 - g) oznámiť škodu vzniknutú v dôsledku požiaru alebo trestných činov (krádež, poškodenie lietadla a pod.) bez zbytočného odkladu policii alebo inému orgánu činnom v trestnom konaní. V prípade krádeže, musí byť predložený zoznam odcudzeného majetku s uvedením typu, sériového čísla a roku výroby vrátane správy polície alebo iného orgánu činnom v trestnom konaní,
 - h) predložiť správu Leteckého úradu SR alebo iného orgánu o vyšetrovaní príčiny leteckej nehody alebo incidentu, palubné denníky, záznamy o prevádzke lietadla, ostatné doklady podľa vyžiadania poisťovateľa,
 - i) zabezpečiť voči inému právo na náhradu vzniknutej škody a riadne a včas uplatniť nárok na náhradu vzniknutej škody voči tomu, kto za škodu zodpovedá.
3. Poisťovateľ alebo jeho havarijný komisár má právo určiť autorizovanú opravovňu na opravu lietadla.
 4. Ak poistený spôsobí zvýšenie nákladov poisťovateľa tým, že je potrebné rozhodujúce skutočnosti zisťovať opätovne, poisťovateľ má právo požadovať od poisteného náhradu v plnej výške týchto zvýšených nákladov a poistený je povinný ich uhradiť.
 5. Poisťovateľ je povinný po oznámení škodovej udalosti poisteným/poistníkom bez zbytočného odkladu začať šetrenie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti plniť.

Článok 14 Prechod práv

Ak poistený má proti inému právo na náhradu škody spôsobenej škodovou udalosťou, prechádza jeho právo na poisťovateľa, a to do výšky plnenia, ktoré mu poisťovateľ poskytol.

Článok 15 Rozhodujúce právo a právomoc súdov

Poistná zmluva pre toto poistenie sa riadi právom Slovenskej republiky. Pre riešenie sporov, týkajúcich sa poistnej zmluvy pre toto poistenie, sú príslušné výhradne súdy Slovenskej republiky.

Článok 16 Doručovanie písomností

Poistník je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi zmenu svojej adresy bez zbytočného odkladu. Poisťovateľ zasiela písomnosti na poslednú známu adresu poistníka alebo poisteného. Písomnosť poisťovateľa určená poistníkovi alebo poistenému (ďalej len „adresát“) sa považuje za doručení dňom prevzatia písomnosti adresátom alebo dňom, kedy adresát prevzatie písomnosti odoprel. V prípade, že sa písomnosť uloží na pošte kvôli nezastihnutiu adresáta s tým, že si ju adresát v príslušnej lehote nevyzdvihol na pošte, považuje sa za doručení v posledný deň tejto lehoty, aj keď sa adresát o jej uložení nedozvedel.

Článok 17 Výklad pojmov

1. **Havarijný komisár** je právnická alebo podnikajúca fyzická osoba, ktorá na základe splnomocnenia poisťovateľom zisťuje príčinu, rozsah a výšku škody.
2. **Incident** je iná udalosť ako letecká nehoda súvisiaca s prevádzkou lietadla, ktorá mala alebo mohla mať vplyv na bezpečnosť leteckej prevádzky. Za incident sa nepovažuje

porucha technickej jednotky zistenej pri predpísanej a pravidelnej alebo nepravidelnej údržbe lietadla pozemným personálom alebo pri predletovej kontrole lietadla posádkou.

3. **Lietadlo** je zariadenie schopné pohybu v atmosfére v dôsledku iných reakcií vzduchu, ako sú reakcie vzduchu voči zemskému povrchu. Za lietadlá sa považujú aj pripútané balóny bez rozdielu nosného média.
4. **Let** je okamih kedy sa lietadlo dalo do pohybu za účelom vzlietnutia alebo pokusu o vzlietnutie, doba kedy je vo vzduchu až do úplného dokončenia pristátia. U rotorového lietadla sa za let považuje doba, kedy sú rotory v pohybe.
5. **Letecká nehoda** je udalosť riadne zaevidovaná na Leteckom úrade SR alebo obdobnej inštitúcii vyšetrojúcej letecké nehody, spojená s prevádzkou lietadla, ku ktorej došlo od času keď ktorákoľvek osoba nastúpila na palubu lietadla s úmyslom vykonať let, až do času keď všetky takéto osoby lietadlo opustili, a pri ktorej došlo k poškodeniu alebo poruche konštrukcie lietadla, ktorá:
 - nepriaznivo ovplyvnila pevnosť konštrukcie, výkony alebo letové charakteristiky lietadla a
 - spravidla by vyžadovala rozsiahlu opravu alebo výmenu postihnutých častí.
6. **Núdzové pristátie** je situácia, kedy lietadlo v dôsledku škodovej udalosti alebo hroziacej škodovej udalosti musí pristáť aj na inom mieste ako je určené.
7. **Prevádzkovateľ lietadla** je podnikajúca fyzická osoba, právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá používa lietadlo ako vlastnú alebo na inom právnom základe a ktorá je zodpovedná za zaistenie bezpečnosti jeho prevádzky.
8. **Rolovanie** je pohyb lietadla jeho vlastnou silou inou než ako je definovaný let. Za rolovanie sa nepovažuje zastavenie z dôvodu núdzového pristátia lietadla.
9. **Škodová udalosť** je taká udalosť, ktorá nastane počas poistnej doby náhle a nečakane a počas ktorej dochádza ku vzniku škody.
10. **Škoda** je poškodenie, krádež alebo strata vrátane zmiznutia lietadla.
11. **Špeciálna výbava** je akákoľvek výbava, ktorá je pridaná navyše k základnej výbave lietadla stanovenej výrobcom.
12. **Technická jednotka** znamená súčiastku alebo skupinu súčiastok lietadla s určenou špecifickou funkciou, ktorých životnosť/prevádzkyschopnosť je stanovená výrobcom. Pohonná jednotka sa skladá z motora a prídavného energetického zariadenia pre prevádzku motora. Životnosť/prevádzkyschopnosť znamená dĺžku použitia alebo prevádzkyschopnosť technickej jednotky stanovenej v kalendárnych dňoch pre letovú spôsobilosť výrobcom, príslušnými úradnými nariadeniami, ktoré určujú výmenu technickej jednotky alebo vykonanie generálnej opravy.
13. **Totálna škoda** je ak náklady na opravu lietadla prevýšia 80% kúpnej ceny, ktorú musí poistený vynaložiť na obstaranie (znovunadobudnutie) nového lietadla rovnakého typu a parametrov (s výnimkou nákladov spojených s obstaraním) v čase škodovej udalosti, pokiaľ nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.
14. **Vedomá nedbanlivosť** je také konanie o ktorom poistený vedel, že ním môže škodu spôsobiť, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že ju nespôsobí.
15. **Zachraňovacie náklady** sú výdaje vynaložené na opatrenia potrebné k tomu, aby bezprostredne hroziaca škodová udalosť bola odvrátená alebo riziko jej vzniku bolo zmenšené, prípadne aby bolo zabránené zväčšeniu rozsahu škody.

Článok 18 Záverčné ustanovenia

1. Od ustanovení týchto VPP-H je možné sa v poistnej zmluve odchýliť.
2. Tieto Všeobecné poistné podmienky pre havarijné poistenie lietadla nadobúdajú účinnosť dňom **01.01.2009**.